

CİBUTİ

ÜLKE PROFİLİ

T.C.
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği
Genel Müdürlüğü

İçindekiler

1. BAŞLICA SOSYAL GÖSTERGELER	2
2. TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER	3
3. DIŞ TİCARET	4
4. TÜRKİYE ile TİCARET	7
EKLER:	9

1. BAŐLİCA SOSYAL GÖSTERGELER

Devletin Adı	Cibuti Cumhuriyeti
Yönetim Şekli	Cumhuriyet (Presidential Republic)
Başkenti	Cibuti
Devlet & Hükümet Başkanı	İsmail Ömer Guellah (1999 -) (https://www.presidence.dj/)
Resmi Dili	Fransızca & Arapça (Somali & Afar yerel halk dilidir)
Bağımsızlık Yılı	27 Haziran 1977 (Fransa'dan)
Yüzölçümü (kara)	23.180 km ² (Dünya Bankası)
Ülke Nüfusu (2024)	1.043.000 (IMF)
Dini	Müslüman (%99)
Para Birimi	Cibuti Frankı (1 Dolar : 177,7 DFr—sabit--)
Ülkede görülen hastalıklar (Dünya Sağlık Örgütü)	Verem, sıtma, kızamık, HIV (https://www.who.int/countries/dji/en/)
Üye Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar	DTÖ, Dünya Bankası, IMF, Arap Ligi, COMESA, Afrika Birliği

2. TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER

Temel Ekonomik Göstergeler

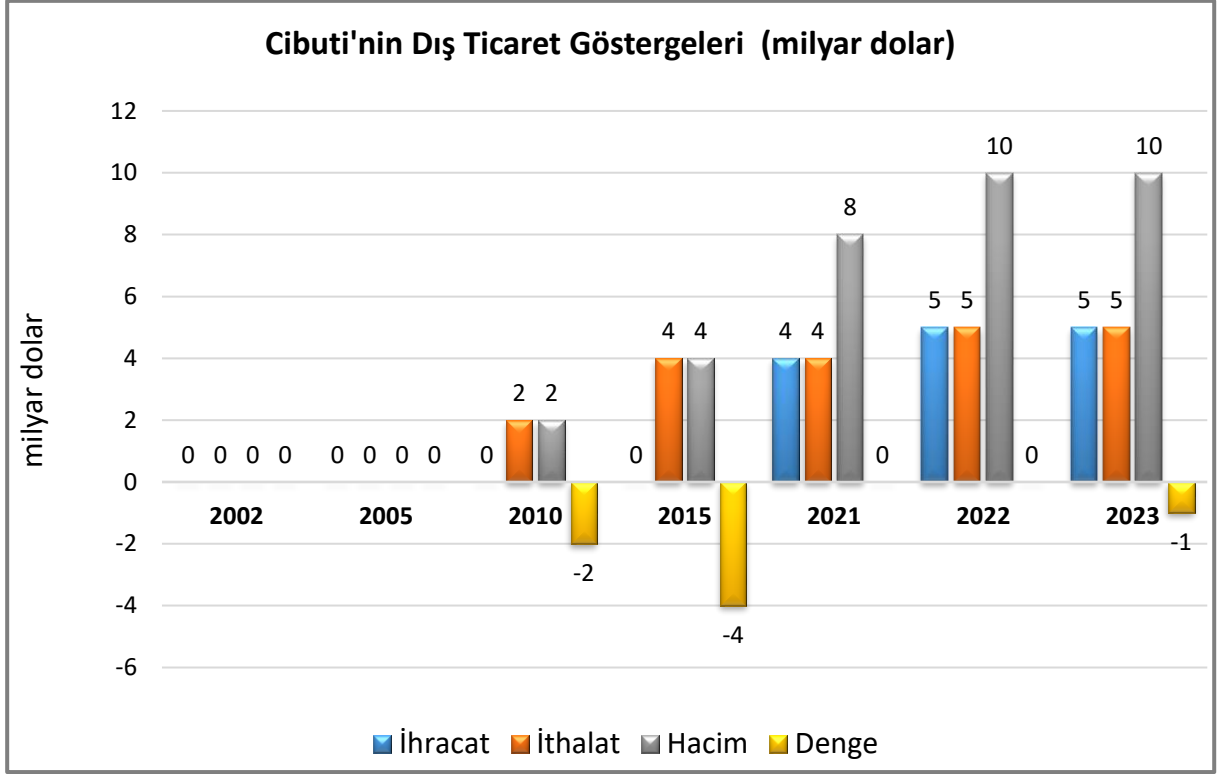
	2022	2023	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*
GSYİH (Cari Fiyatlarla, milyar \$)	3,73	4,01	4,33	4,67	5,04	5,43	5,85	6,24
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlarla -%)	3,9	7	6,5	6	5,5	5,5	5,5	5,5
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlarla- \$)	3.667	3.895	4.155	4.417	4.717	5.018	5.347	5.639
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	5,2	1,4	1,4	1,5	1,8	1,9	2	2
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	17,6	22,4	6,2	4,9	3,8	7	6,7	6,1
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	-	-	-	-	-	-	-	-
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	36,6	34,6	32,7	30,7	27,6	24,6	21,4	18,7

Kaynak: IMF (2024 Ekim)

*Tahmini veriler

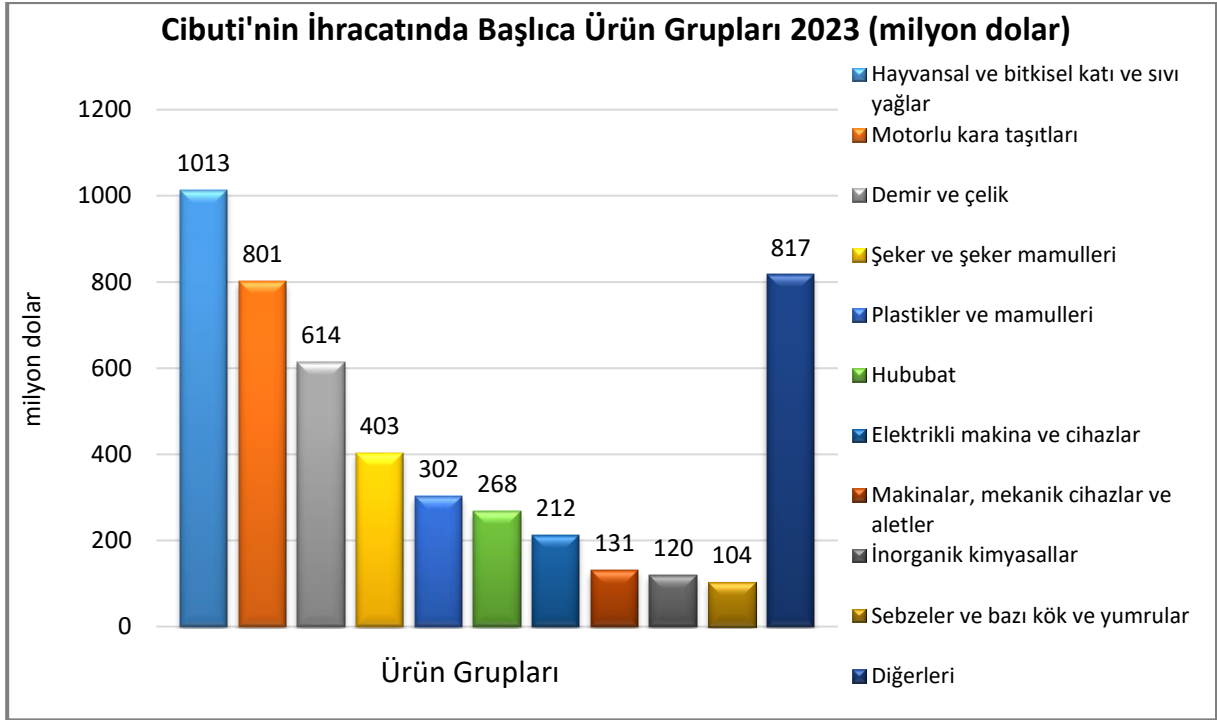
3. DIŞ TİCARET

Genel Durum

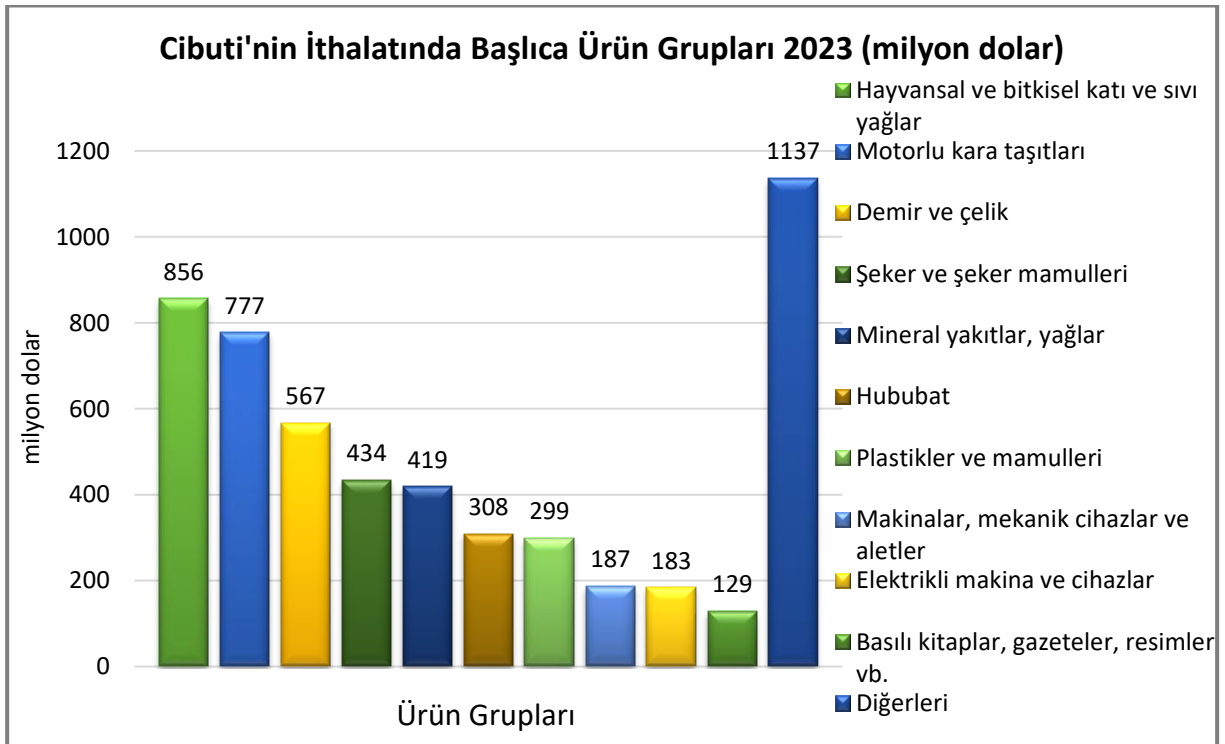
Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticareti

İhracat

Kaynak: Trademap/Cibuti-directdata [Detaylı tablo için tıklayınız](#)

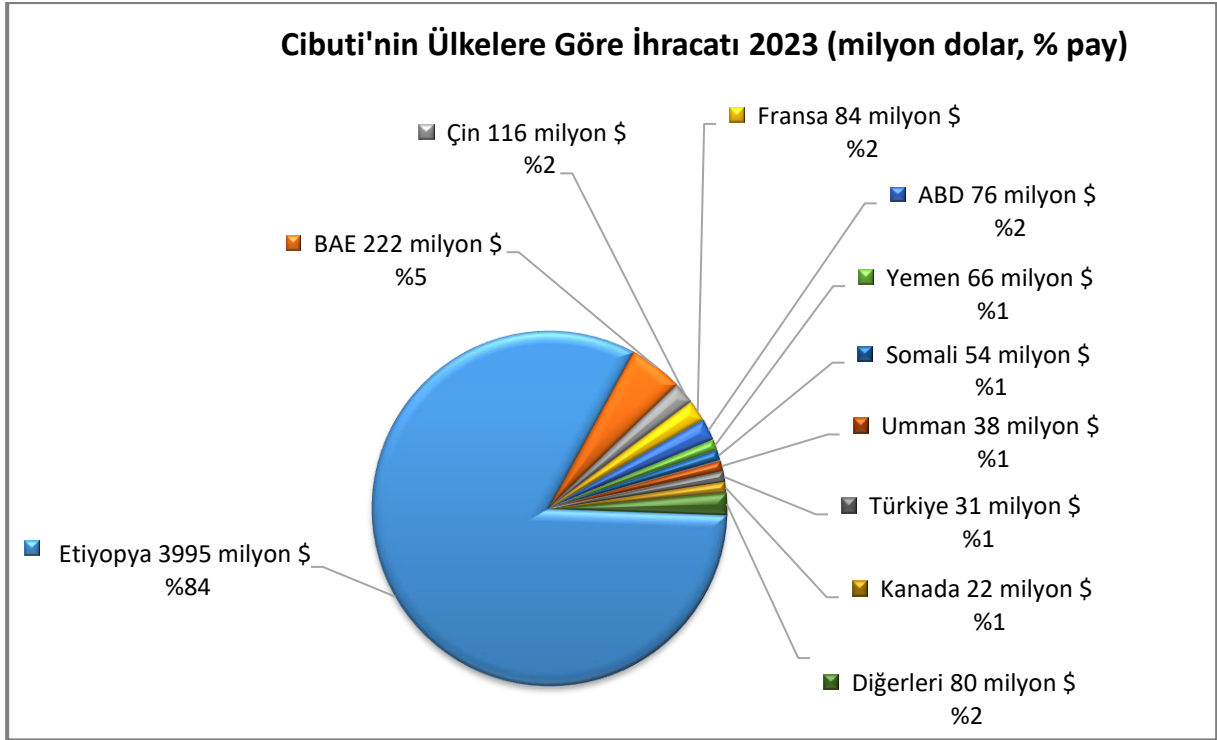
İthalat

Kaynak: Trademap/Cibuti-directdata [Detaylı tablo için tıklayınız](#)

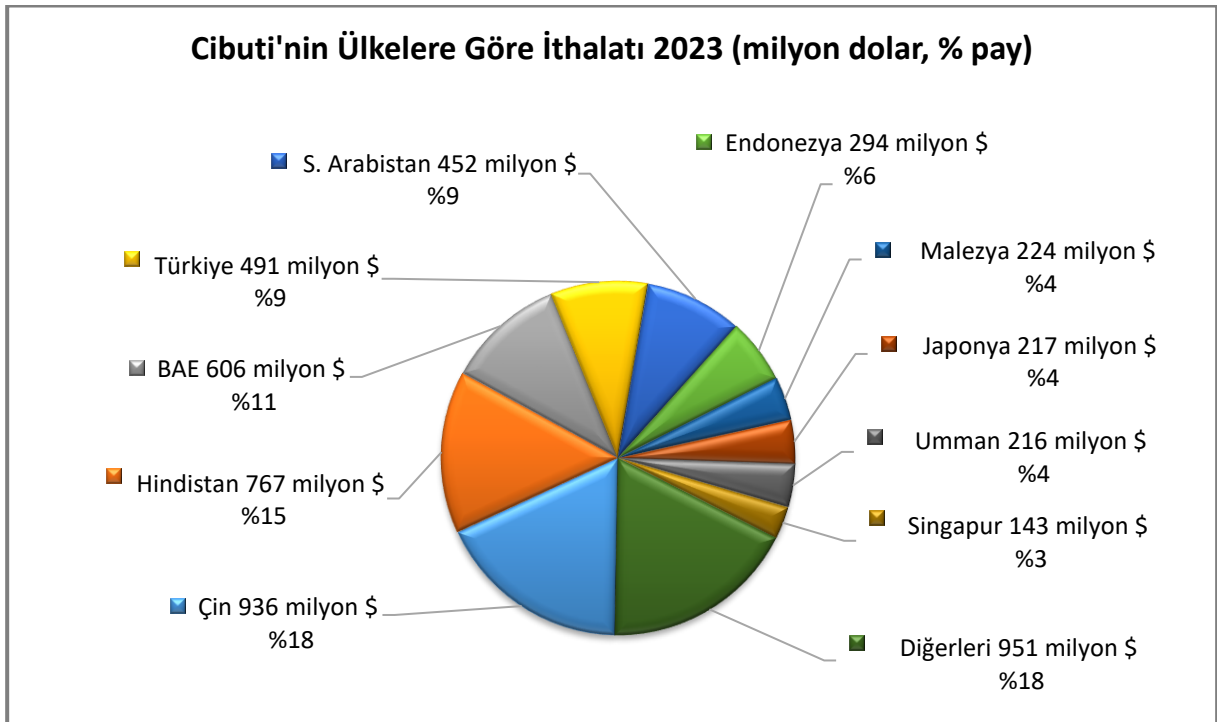
Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticareti

İhracat

Kaynak: Trademap/Cibuti-directdata [Detaylı tablo için tıklayınız](#)

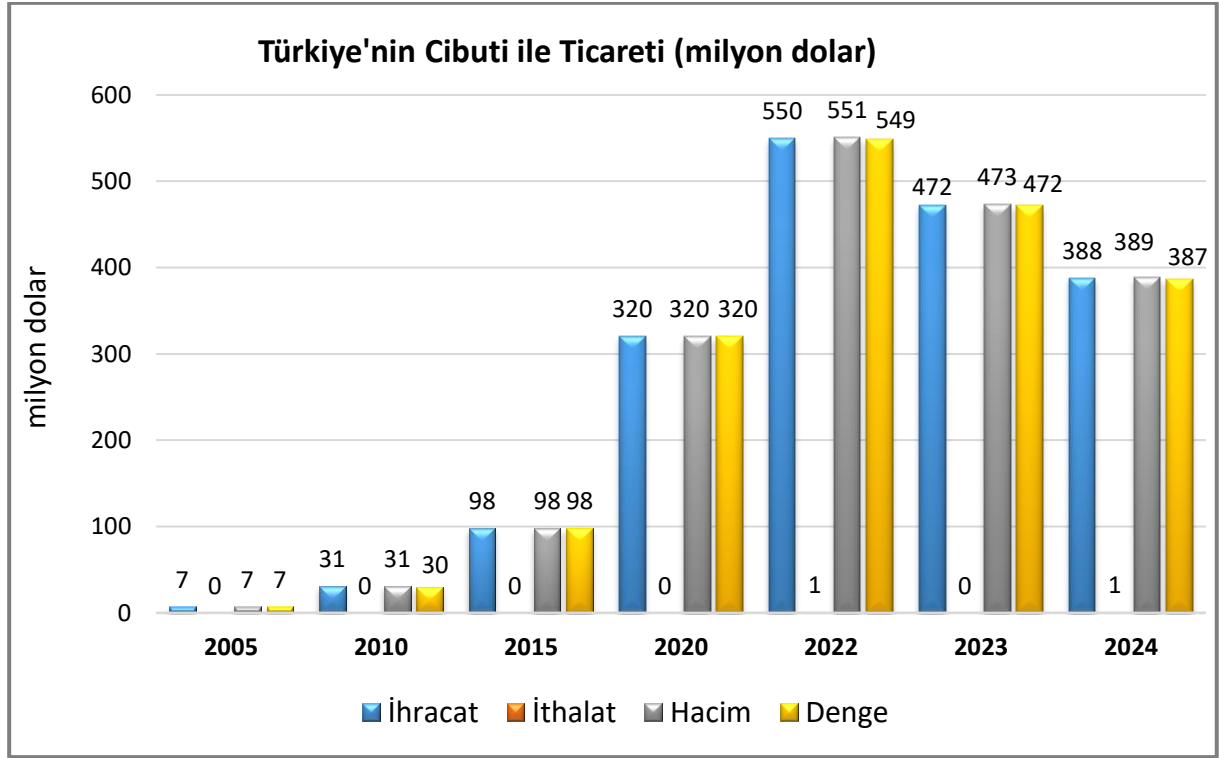
İthalat

Kaynak: Trademap/Cibuti-directdata [Detaylı tablo için tıklayınız](#)

4. TÜRKİYE ile TİCARET

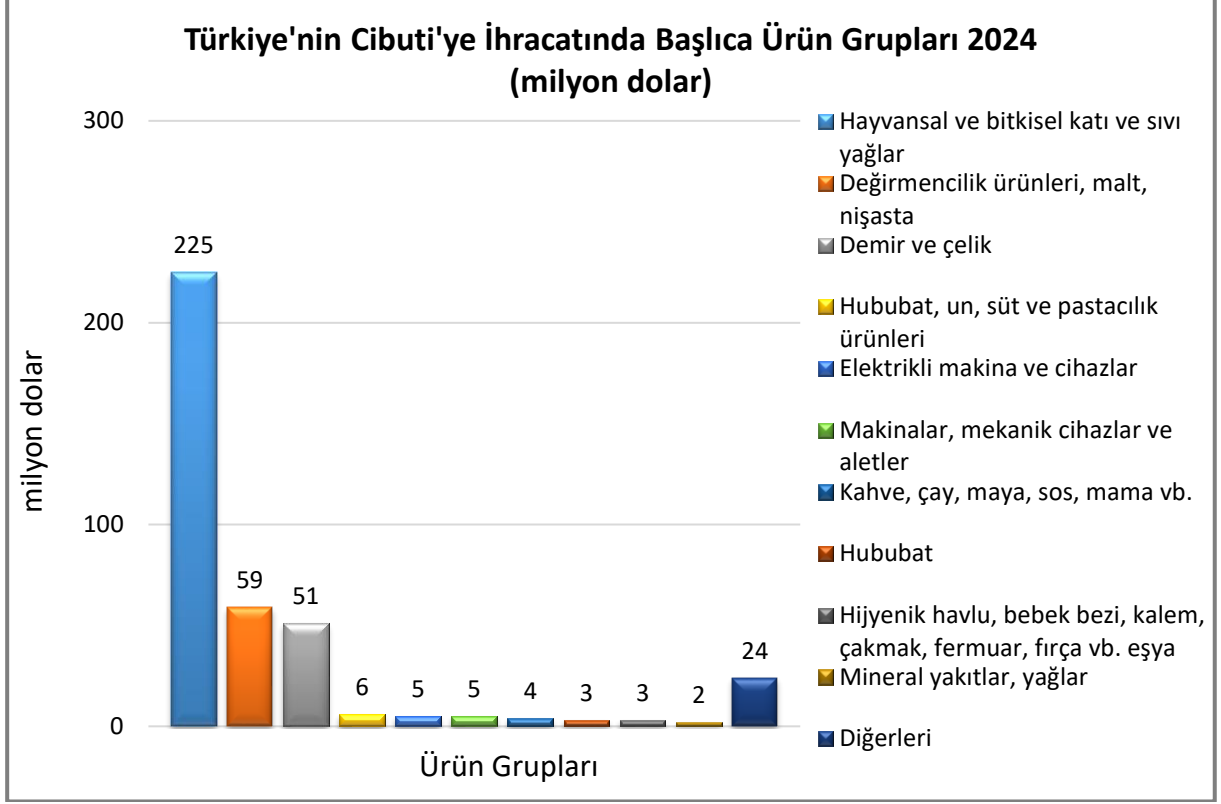
Genel Durum

Kaynak: Trademap /Türkiye-directdata

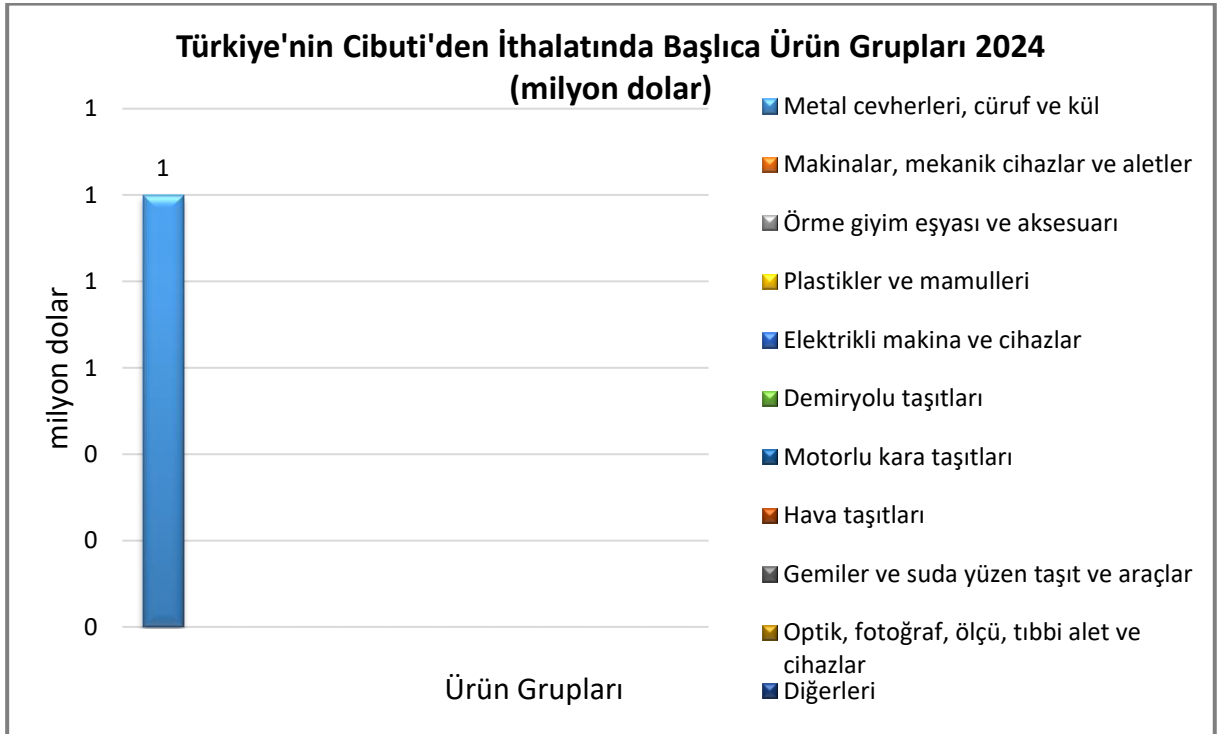

Türkiye'nin Cibuti'ye İhracatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap /Türkiye-directdata [Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Türkiye'nin Cibuti'den İthalatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap /Türkiye-directdata [Detaylı tablo için tıklayınız](#)

EKLER:**EK-1: Cibuti'nin İhracatında Başlıca Ürünler (1.000 dolar)**

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (%, 2023)	Değişim (%, 2022-2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			3 829 300	4 608 302	4 784 716	100	3,8
1.	1511	Palm yağı ve fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	546 468	649 498	539 294	11,3	-17
2.	1512	Ayçiçeği, aspir, pamuk tohumu yağları ve bunların fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	273 765	412 462	425 987	8,9	3,3
3.	1701	Kamış/pancar şekeri ve kimyaca saf sakkaroz (katı halde)	263 328	304 965	398 593	8,3	30,7
4.	8703	Otomobiller	317 670	413 768	348 941	7,3	-15,7
5.	8704	Esya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	322 685	326 498	322 322	6,7	-1,3
6.	1006	Pirinç	250 235	260 021	258 698	5,4	-0,5
7.	7210	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde mamulleri, genişlik ≥600 mm (kaplanmış)	317 500	200 964	245 121	5,1	22
8.	7214	İnşaat demiri	36 878	92 637	176 332	3,7	90,3
9.	2827	Klorürler, oksiklorürler, hidroksiklorür, bromürler, oksibromürler, iyodürler ve osiiyyodürler	54 992	112 213	107 494	2,2	-4,2
10.	0713	Kuru baklagiller (kabuksuz) (taneleri ikiye ayrılmış)	111 011	140 283	103 404	2,2	-26,3
11.	3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	64 614	114 327	88 644	1,9	-22,5
12.	4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	22 119	56 375	83 170	1,7	47,5
13.	3902	Propilen ve diğer olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	35 960	84 099	69 412	1,5	-17,5
14.	3907	Poliasetaller, diğer polieterler, epoksi reçineler, polikarbonatlar, alkit reçineler, polialiesterler, vb. (ilk şekilde)	29 634	47 017	59 321	1,2	26,2
15.	1101	Buğday unu	104 830	46 219	46 366	1	0,3

Kaynak: Trademap /Cibuti –directdata (02.08.2024)

EK-2: Cibuti'nin İthalatında Başlıca Ürünler (1.000 dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (ilk 15)	2021	2022	2023	Pay (%, 2023)	Değişim (%, 2022-2023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			3 971 928	5 091 386	5 294 944	100	4
1.	1511	Palm yağı ve fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	334 500	409 474	451 585	8,5	10,3
2.	1701	Kamış/pancar şekeri ve kimyaca saf sakkaroz (katı halde)	248 657	290 475	428 798	8,1	47,6
3.	8703	Otomobiller	275 300	444 600	379 101	7,2	-14,7
4.	1512	Ayçiçeği, aspir, pamuk tohumu yağları ve bunların fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	268 689	386 284	360 548	6,8	-6,7
5.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	221 174	354 285	346 404	6,5	-2,2
6.	8704	Esya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	290 535	316 750	282 266	5,3	-10,9
7.	1006	Pirinç	280 226	251 024	273 554	5,2	9
8.	7214	İnşaat demiri	31 960	91 415	187 771	3,5	105,4
9.	7210	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde mamulleri, genişlik ≥600 mm (kaplanmış)	149 149	206 121	177 902	3,4	-13,7
10.	4907	Posta, damga vb. pullar; banknot, hisse senedi, çek defterleri, tahvil vb.	244	31 034	124 724	2,4	301,9
11.	0713	Kuru baklagiller (kabuksuz) (taneleri ikiye ayrılmış)	85 793	126 917	100 255	1,9	-21
12.	3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	77 777	100 063	83 108	1,6	-16,9
13.	4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	23 861	81 888	71 898	1,4	-12,2
14.	1101	Buğday unu	117 374	68 418	69 824	1,3	2,1
15.	3902	Propilen ve diğer olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	40 512	57 875	59 380	1,1	2,6

Kaynak: Trademap /Cibuti –directdata (02.08.2024)

EK-3: Cibuti'nin Ülkelere Göre İhracatı (1.000 dolar)

Sıra	Ülke (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (%, 2023)	Değişim (%, 2022-2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		3 829 300	4 608 302	4 784 716	100	3,8
1.	Etiyopya	3 195 330	3 951 144	3 995 003	83,5	1,1
2.	BAE	156 877	147 680	221 978	4,6	50,3
3.	Çin	69 309	134 097	115 903	2,4	-13,6
4.	Fransa	49 701	93 678	84 347	1,8	- 10
5.	ABD	59 892	54 870	76 016	1,6	38,5
6.	Yemen	13 445	19 890	66 165	1,4	232,7
7.	Somali	27 404	54 129	53 986	1,1	-0,3
8.	Umman	159 730	42 890	37 886	0,8	-11,7
9.	Türkiye	1 922	12 427	31 303	0,7	151,9
10.	Kanada	1 012	2 605	22 211	0,5	752,6
11.	Kenya	4 715	15 801	13 093	0,3	-17,1
12.	İspanya	39	128	7 617	0,2	5850,8
13.	Çad	0	166	5 635	0,1	3294,6
14.	G. Afrika	26	5 657	5 582	0,1	-1,3
15.	S. Arabistan	1 261	817	4 596	0,1	462,5

Kaynak: Trademap /Cibuti –directdata (02.08.2024)

EK-4: Cibuti'nin Ülkelere Göre İthalatı (1.000 dolar)

Sıra	Ülke (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (%, 2023)	Değişim (%, 2022-2023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		3 971 928	5 091 386	5 294 944	100	4
1.	Çin	633 367	1 000 768	935 978	17,7	-6,5
2.	Hindistan	616 378	760 441	766 990	14,5	0,9
3.	BAE	455 539	687 088	605 933	11,4	-11,8
4.	Türkiye	253 494	346 188	490 571	9,3	41,7
5.	S. Arabistan	435 687	601 462	451 983	8,5	-24,9
6.	Endonezya	210 920	219 973	293 693	5,5	33,5
7.	Malezya	80 618	231 617	224 317	4,2	-3,2
8.	Japonya	198 020	202 761	216 565	4,1	6,8
9.	Umman	164 873	172 368	215 624	4,1	25,1
10.	Singapur	126 112	117 792	142 690	2,7	21,1
11.	Etiyopya	136 583	128 681	128 259	2,4	-0,3
12.	Mısır	89 790	115 232	118 794	2,2	3,1
13.	Somali	7 748	25 697	84 194	1,6	227,6
14.	Brezilya	9 546	19 747	77 537	1,5	292,7
15.	Pakistan	7 960	7 901	74 948	1,4	848,6

Kaynak: Trademap /Cibuti –directdata (02.08.2024)

Ek-5: Türkiye'nin Cibuti'ye İhracatında Başlıca Ürünler (1.000 dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2022	2023	2024	Pay (%, 2024)	Değişim (%, 2023-2024)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			549 588	472 295	387 802	100	-17,9
1.	1512	Ayçiçeği, aspir, pamuk tohumu yağları ve bunların fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	267 594	244 626	225 176	58,1	-8
2.	1101	Buğday unu	24 787	91 596	58 679	15,1	-35,9
3.	7214	İnşaat demiri	57 361	66 289	49 211	12,7	-25,8
4.	1902	Makarnalar ve kuskus	2 961	4 427	3 242	0,8	-26,8
5.	1001	Buğday ve mahlut	0	6 798	2 952	0,8	-56,6
6.	2106	Tarifenin başka yerinde yer almayan gıda müstahzarları	3 281	2 310	2 826	0,7	22,3
7.	9619	Hijyenik havlular ve tamponlar, bebek bezleri ve benzeri hijyenik eşya	1 931	2 186	2 732	0,7	25
8.	1905	Tatlı Bisküvi ve Gofretler	2 922	2 331	2 478	0,6	6,3
9.	8516	Elektrikli su ısıtıcıları, elektrotermik cihazlar, ortam ısıtıcıları, saç ve el kurutucuları, ütüler, rezistanlar	735	1 172	2 176	0,6	85,7
10.	0407	Kuş ve kümes hayvanlarının kabuklu yumurtaları	2 202	2 194	2 112	0,5	-3,7
11.	0713	Kuru baklagiller (kabuksuz) (taneleri ikiye ayrılmış)	7 814	4 441	1 977	0,5	-55,5
12.	7213	Demir veya alaşımsız çelikten filmaşın (sıcak haddelenmiş, kangal halinde)	452	56	1 816	0,5	3142,9
13.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	2 829	2 432	1 648	0,4	-32,2
14.	2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	15 787	3 037	1 623	0,4	-46,6
15.	8474	Toprak, taş, metal cevheri vb. ayıklama, eleme, tasnif, ayırma, yıkama, kırma, öğütme, yoğurma, kalıplama vb. Makinaları	452	394	1 558	0,4	295,4

Kaynak: Trademap /Türkiye-directdata

Ek-6: Türkiye'nin Cibuti'den İthalatında Başlıca Ürünler (1.000 dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2022	2023	2024	Pay (% 2024)	Değişim (% 2023-2024)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			1 072	412	887	100	115,3
1.	2615	Niyobyum, tantalyum, vanadyum, zirkonyum cevherleri vb. konsantreleri	0	0	870	98,1	0
2.	8479	Kendine özgü bir fonksiyonu olan diğer makinalar ve mekanik cihazlar	1	0	6	0,7	0
3.	6110	Kazak, süveter, hırka, yelek vb. eşya (örme)	0	0	4	0,5	0
4.	8409	Sadece veya esas itibariyle 84.07 veya 84.08 pozisyonlarındaki motorların aksam ve parçaları	0	0	2	0,2	0
5.	6103	Erkekler ve erkek çocuklar için takım elbise, takım, ceket, blazer, pantolon, tulum ve şort (örme)(yüzme kıyafeti hariç)	0	0	2	0,2	0
6.	3926	Plastikten diğer eşya	16	0	2	0,2	0
7.	6109	Tişörtler, fanilalar, atletler, kaşkorseler ve diğer iç giyim eşyası (örme)	0	0	1	0,1	0

Kaynak: Trademap/Türkiye-directdata